

Čís. 5857.

Pro žalobu, by byla prohlášena za neplatnou kupní smlouva o nemovitosti a by zjednán byl dřívější knihovní stav, neplatí sudiště podle Šu 81 j. n.

(Rozh. ze dne 17. března 1926, R I 195/26.)

Žalobu, domáhající se vydání rozsudku, že trhov^á smlouva o koupi usedlosti je neplatnou a že žalovaný je povinen vydati žalobci prohlášení, na jehož základě by vlastnické právo žalovaného mohlo býti z pozemkové knihy vymazáno, jinak, že by vymazáno bylo na základě právoplatného rozsudku, zadal žalobce na sborovém soudě, v jehož obvodě byla usedlost. Námitku místní a věcné nepříslušnosti soud prvé stolice zamítl, rekursní soud námitce v tom i onom směru vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Procesnímu soudu prvé stolice dlužno ovšem přisvědčiti, že pro žaloby, jimiž domáhá se někdo věcného práva k nemovitému statku, nebo toho, že takovéto právo bylo zrušeno, příslušným jest soud podle Šu 81 j. n., ale vzhledem k doslovu tohoto zákonného ustanovení a vzhledem k účelu, za kterým bylo vydáno, nutno ještě doložit, že právo k nemovitosti nebo zánik takového práva zrušením musí býti vskutku bezprostředním předmětem sporu, tak že by žalobce musil již v žalobě určitě tvrditi, že mu právo věcné k statku nemovitému buď přísluší, nebo že právo takové, příslušející někomu jinému (žalovanému), bylo zrušeno. Těchto náležitostí v případě tuto projednávaném však není. Zde žalobce, jak patrné z údajů žalobních a i z konečného návrhu žalobního, domáhá se soudního výroku, že právně neplatnou jest, byvši zřízena pouze na oko, smlouva ze dne 24. prosince 1922, podle které prodal žalobci usedlost. To jest tedy vlastním předmětem sporu, jenž příslušnost soudní podle Šu 81 j. n. očividně vylučuje. Na věci ničeho nemění, připojuje-li žalobce k návrhu, by soud prohlásil smlouvu za neplatnou, ještě další jaksi podružný návrh, by žalovaný byl povinen vydati mu prohlášení, podle něhož by vlastnické právo žalovaného mohlo býti z knih pozemkových vymazáno, jinak že by vymazáno bylo podle právoplatného rozsudku (patrně v této rozepři vydaného), protože ani z tohoto návrhu nelze dovoditi příslušnost soudu podle cit. Šu 81 j. n., obzvláště když souvislost obou návrhů není ze žaloby s dostatek patrnou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs není opodstatněn. Nejvyšší soud sdílí právní názor rekursního soudu a poukazuje stěžovatele na správné důvody napadeného usnesení s dodatkem, že nárok, jež stěžovatel uplatňuje žalobou, aby trhov^á smlouva ze dne 24. listopadu 1922 byla prohlášena za neplatnou a žalovaný za zavázána, vydati žalobci prohlášení k výmazu vlastnického práva žalovaného k usedlosti čís. 5 schopné, není věcným

právem ve smyslu §u 81 j. n. a §u 307 obč. zák., jelikož žalobci nepřísluší k sporné nemovitosti vůči každému a bez ohledu na osobu žalovaného (viz Dr. Neumann, Kommentar. k c. ř. s., § 81 j. n., str. 229).

Čís. 5858.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Byla-li u toho, kdo byl poškozen příhodou v dopravě, sice predisposice v chorobě, avšak výbavným jejím prvkem byl úraz a nemoc jinak by třebas nebyla propukla, jest i tato nemoc v příčinné souvislosti s úrazem a zavazuje k náhradě plné škody. Při výměře bolestného dlužno přihlídnouti i k obtížím, jež nejsou čistě duševními útrapami, nelze však hleděti k sociálnímu postavení poškozeného; v úvahu přichází i zmenšená nákupní síla peněz.

(Rozh. ze dne 17. března 1926, Rv I 1604/25.)

Žalobkyně, choť továrníka, byla poraněna při železniční nehodě, utrpěvši pohmožděnin. Z úrazu vyvinula se u ní Basedova choroba. Žalobě proti eráru o náhradu škody vyhověl procesní soud první stolice potud, že přiznal žalobkyni celé léčební útraty, bolestného pak 12.000 Kč. Odvolací soud k odvolání žalované strany rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného eráru.

Důvody:

S hlediska dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci podle §u 503 čís. 4 c. ř. s., není dovolání oprávněno. Nižší soudy zjistily podle posudku znalců, že u žalobkyně byla predisposice k chorobě Basedově, že však výbavným momentem této nemoci byl úraz a že nemoc bez tohoto zevního výbavného momentu třebas by vůbec nikdy nebyla propukla a byla by zůstala latentní. Jestliže tedy úraz a s ním spojený úlek vyvolaly Basedovu chorobu, třebas u osoby k ní predisponované, jest i tato nemoc v příčinné souvislosti s nehodou a zavazuje erár, by podle §u 1 zák. ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. a §u 1325 obč. zák. nahradil plně škodu touto nemocí způsobenou. Na tom ničeho nemění znalecký posudek, že s hlediska lékařského byla v tomto případě Basedova choroba podmíněna z 50% úrazem a z 50% predisposicí, když byla vyvolána jedině úrazem a když by snad jinak nikdy nebyla propukla. Tvrdí-li dovolání, že by bylo nespravedlivé, by následky choroby byly přičítány jedině úrazu, možno proti tomu uvést, že by bylo ještě nespravedlivější, kdyby žalobkyni nedostalo se plné náhrady jen následkem její predisposice, která by snad byla doživotně zůstala latentní. Tato predisposice k chorobě nemůže tudíž co do bolestného přijíti v úvahu (srv. také rozhodnutí čís. 4952 sb. n. s.). I výše bolestného 12.000 Kč jest přiměřena zjištěné intenzitě a zjištěnému trvání bolesti. Tyto byly následkem úrazu v době od 8. srpna do